

Katalog:
- renesansa

RENEANSNA

Družbeno dogajanje:

Veliki tehnični izumi (Gutenbergov tisk, kompas, papir, smodnik...) in odkritja novih celin (Amerika - Kolumb, Afrika - Da Gama...), so povzročili splošen ekonomski in družbeni razvoj. Nova ozemlja so namreč omogočila širjenje kolonialnih posesti ter razmah pomorstva, trgovine in obrti, s čimer so najbolj obogatela in se začela razvijati manjša obmorska mesta (Benetke, Firence, Rim...). Tehnične iznajdbe so pripomogle predvsem k razvoju manufakturne proizvodnje, čemur so sledili začetki kapitalizma. Ker se je naropano bogastvo iz kolonij stekalo zlasti v mesta, ki so bila že središče družbenega dogajanja, je bogatela predvsem kapitalistična buržoazija.

Idejna zasnova renesanse:

Takratni meščan - trgovec in obrtnik je prišel do prepričanja, da je uspeh odvisen od njegovega dela in od njega samega, kar ga je privedlo k temu, da je zavrgel srednjeveške prokršćansko navdahnjene svetovne nazore. Opustil je idejo, ki jo je do takrat injicirala cerkev, da do obljubljenega raja lahko pridemo šele po smrti in sicer v onostranstvu. Njegovo delovanje v intelektualnem in duhovnem smislu je bilo usmerjeno k doseganju raja na Zemlji in sicer še v času njegovega življenja. Novi človek nenadoma čuti potrebo posvečati se odkrivanju znanosti in proučevanju antičnega sveta. Antika mu s svojo filozofijo o pomebnosti individuuma postane zelo blizu, zaradi česar jo je poskušal na nek način tudi obnoviti. Vrednote antike je želel ponovno odkriti in se z njimi ponotranjiti, zato je še zlasti antično umetnost posnemal oblikovno in vsebinsko; to se odraža v slikarstvu, kiparstvu in arhitekturi. Iz teh umetnosti veje duh lagodnega, sproščene in zdravega življenja. Renesančni umetnik pa ceni zlasti naravnost, neizumetničenost, iskrenost v umetniškem izrazu. Kot odgovor na takratno uravnovešeno socialno, materialno in duhovno življenje, se je uveljavil nov individualen način življenja, ki poudarja človeka kot celoto nekih neponovljivih in edinstvenih kvalitet.

Pota renesanse:

Renesansa se je najprej pojavila v Italiji, v 14. stol., natančneje v manjših obmorskih mestih, ki so postale mestne državice in so se v naslednjih stoletjih močno gospodarsko in kulturno razvile (Benetke, Firence, Rim...). Potem, ko se je renesansa iz Italije pričela širiti v Francijo in Srednjo Evropo, je povzročila, da je pomembno vlogo izgubila srednjeveška gotika (obdobje zgodnje renesanse, oziroma cinquecenta) sama renesansa pa je v 16. stol. prešla v pretirano poudarjanje človekove svobode in k zavračanju naravnih zakonitosti.

Definicija renesanse:

Je način mišljenja ali kulturno gibanje, ki je zajelo zlasti Zahodno Evropo v 14. stol. in je trajala vsaj naslednjih 200 let. Za evropsko družbo in njenega "novega" človeka pomeni renesansa novo dimenzijo pojmovanja sveta in vesolja. Najvišja vrednota je postal človek - posameznik, ki živi v ravnovesju med materialnim in duhovnim svetom in je tudi sam telesno in duševno razvit (po vzoru Michelangelovega Davida). Vsa pozornost torej ni obrnjena k Bogu in asketskemu verskemu življenju, temveč dovoljuje posamezniku, da je svoboden, razvit, močan in neodvisen, da je sam ustvarjalec svojega življenja in se odloča o svoji prihodnosti, usodi.